

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ในภาษาจีนกลางของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีแนวความคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 ระบบการอ่านอักษรจีนแบบโบราณ

2.1.2 ที่มาและสาเหตุที่ต้องใช้สัทอักษร pīnyīn

2.1.2.1 บัญญัติโครงการสัทอักษรจีน

2.1.2.2 ขั้นตอนบัญญัติ “โครงการสัทอักษรจีน”

2.1.2.3 รัฐบาลกลางของจีนตัดสินใจใช้อักษรละติน

2.1.2.4 การพิจารณาและกำหนด “โครงการสัทอักษรจีน(ฉบับร่าง)”

2.1.2.5 หลักเกณฑ์ในการวางกรอบ “โครงการสัทอักษรจีน”

2.1.3 ความหมายของสัทอักษร pīnyīn

2.1.4 องค์ประกอบของสัทอักษร pīnyīn

2.1.5 ตำแหน่งของอวัยวะในการออกเสียง

2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 ระบบการอ่านอักษรจีนแบบโบราณ

ในอดีตประเทศจีนไม่มีพินอิน จึงใช้ระบบ(反切) ก็คือใช้อักษรจีนสองตัวที่สามารถใช้แทนเสียงได้ โดยให้ตัวแรกเป็นเสียงพยัญชนะ ตัวที่สองเป็นสระและเสียงสะกด รวมกันเป็นเสียงอ่านของตัวอักษรนั้นๆ สมัยโบราณ คนเผ่าอิสลามไม่รู้จักอักษรจีน จะเรียนก็แต่ภาษาอาหรับ แต่พวกเขาก็ใช้ตัวอักษรในภาษาอาหรับมาใช้เป็นตัวสะกดเสียงอ่านภาษาพูด

(ภาษาจีน) ซึ่งนับเป็นการกำเนิดพินอินในยุคแรกๆ

ในสมัยราชวงศ์หยวน ประเทศจีนถูกปกครองโดยชนเผ่ามองโกล ชาวมองโกลจึงใช้ตัวอักษรในภาษาทิเบตมาเขียนเป็นเสียงอ่านภาษาจีน เรียกว่าอักษรพักปา(Phags-Pa) ถึงแม้จะไม่ใช่อันอี่วพินอินโดยตรง แต่ก็ถือได้ว่าเป็นอันอี่วพินอินชนิดหนึ่ง สมัยราชวงศ์หมิง บาทหลวงชาวตะวันตกเริ่มเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในประเทศจีนโดยใช้ภาษาลาดินสะกดเสียงอ่านภาษาจีนซึ่งนับเป็นพินอินด้วยอักษรลาดินในยุคแรกๆของประเทศจีน ช่วงที่ประเทศจีนเข้าสู่ยุคสาธารณรัฐ รัฐบาลได้กำหนดให้มีระบบ Zhùyīn ซึ่งในปัจจุบันก็ยังมีใช้อยู่ในไต้หวัน แต่ขณะเดียวกันก็มีการใช้พินอินด้วยอักษรลาดิน(หรือเรียกอีกอย่างว่าอักษรโรมัน)ปรากฏให้เห็น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลฝ่ายซ้าย หลังจากสถาปนาประเทศจีนเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีนแล้ว รัฐบาลก็กำหนด “แบบแผนการสะกดเสียงของอักษรจีนหรืออันอี่วพินอิน” ซึ่งก็คือแบบแผนซึ่งใช้กันอยู่ในปัจจุบัน และได้รับการยอมรับจากสหประชาชาติ

2.1.2 ที่มาและสาเหตุที่ต้องใช้ตั้ทอักษร pīnyīn

2.1.2.1 บัญญัติโครงการนตั้ทอักษรจีน

คณะกรรมการปฏิรูปอักขระแห่งชาติสถาปนาขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.1949 และได้เริ่มดำเนินการค้นคว้าโครงการนตั้ทอักษรจีนทันที ได้มีการพูดคุยและอภิปรายถึงเรื่องประโยชน์ ใช้อย่างไร การบัญญัติกฎเกณฑ์ และรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทำการถกเถียงและทดลองใช้ครั้งแล้วครั้งเล่า ออกแบบโครงการนหลายครั้ง นักภาษาศาสตร์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุ่มเทให้กับโครงการนี้เป็นอย่างมาก หลังจากผ่านการค้นคว้าด้วยความกระตือรือร้นจริงจัง และรอบคอบ จนกระทั่งประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อ ค.ศ. 1958

2.1.2.2 ขั้นตอนบัญญัติ “โครงการนตั้ทอักษรจีน”

ปลาย ค.ศ.1949 คณะทำงานปฏิรูปอักขระจีนได้เริ่มกลั่นกรองโครงการนตั้ทอักษรให้เป็นเอกภาพ กุมภาพันธ์ ค.ศ.1952 หลังสถาปนาคณะกรรมการปฏิรูปอักขระแห่งชาติแล้ว ก็ได้กำหนดตารางการทำงานโครงการนตั้ทอักษรจีนอย่างเป็นทางการ และได้คัดเลือกสมาชิกในคณะกรรมการปฏิรูปอักขระแห่งชาติ 12 คนจัดตั้งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการนตั้ทอักษรอันได้แก่ เหวยเซวี่ หม่าซี้ว่หลุน อู้อี้วี่จั้ง หูเซียวมู่ หลัวฉางเหย หลี่จิ้นซี ดิงซีหลิน ลู่จื่อเหวย เว่ยเจียนกง ฉินเจียคัง อู๋เสี่ยวหลิง และหลินฮันต้า

ในงานสถาปนาคณะกรรมการศึกษาปฏิรูปอักขระจีน หม่าซี้ว่หลุนได้นำคำชี้แนะ

ของท่านประธานเหมาเจ๋อตงมาแถลงในงาน ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการจึงลงมติบัญญัติโครงการสัทอักษรจีน แต่ยังไม่เป็นรูปแบบที่เป็นเอกภาพ

มีนาคม ค.ศ.1952 หน่วยงานรับผิดชอบโครงการสัทอักษรจีนได้เปิดประชุมครั้งที่หนึ่ง เพื่อปรึกษากันว่าจะไรคือรูปแบบประจำชาติ หลังจากมีการอภิปราย คนส่วนใหญ่ลงความเห็นว่ารูปแบบประจำชาติโดยหลักแล้วก็คืออักขระที่สามารถแสดงออกถึงภาษาประจำชาติได้อย่างชัดเจน โครงการใหม่นี้ควรจะใช้ภาษาอันเป็นพื้นฐาน ทั้งยังต้องคำนึงถึงภาษาของชนกลุ่มน้อยด้วย สำหรับรูปแบบตัวอักษรนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะต้องสวยงาม และจดจำง่าย เขียนจากซ้ายไปขวา ไม่ยึดติดอยู่กับตัวอักษรจีน โดยสรุปแล้วมีความเห็นสามแบบคือ หลี่จิ้นซี เสนอให้ปรับปรุงอักขระจู้อินให้ง่ายขึ้น ดิงซีหลินและเถินเจียกั๊งเสนอให้สร้างอักขระใหม่ อู้อี้ว์ จัง เหวยเซวี่ และหลินอันต้าเสนอให้ฉีกกฎเกณฑ์เก่าๆ อย่ายึดติดอยู่กับอักขระจู้อิน เลือกลงใช้ตัวอักษรจีนที่ใช้อยู่และอักขระภาษาต่างชาติบางส่วน หลังจากนั้นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการสัทอักษรจีนได้เปิดประชุมอีกหลายครั้ง เพื่อทำการพิจารณาคุณลักษณะของอักขระสัทอักษรจีน แล้วร่างเป็นโครงการขึ้นมา

สิงหาคม ค.ศ. 1952 คณะกรรมการศึกษาและปฏิรูปอักขระแห่งชาติได้เปิดประชุมคณะกรรมการครั้งที่สอง หม่าซื่อหลุนได้นำคำชี้แนะใหม่เกี่ยวกับโครงการสัทอักษรของท่านประธานเหมามาแถลง เดือนตุลาคมหน่วยงานรับผิดชอบโครงการสัทอักษรจีนได้เสนอตารางสัทอักษรจีนในรูปแบบขีดตัวอักษรจีนชุดหนึ่ง ซึ่งมีพยัญชนะ 24 ตัว และสระ 37 ตัว

ต้นปี ค.ศ.1953 ท่านประธานเหมาได้อ่านตารางสัทอักษรจีน ซึ่งหน่วยงานรับผิดชอบโครงการสัทอักษรจีนร่างขึ้นมา ท่านเห็นว่าสัทอักษรชุดนี้ถึงแม้จะไม่ซับซ้อนแล้ว แต่ขีดต่างๆของตัวอักษรเยอะเกินไป บางตัวเขียนยากยิ่งกว่าตัวอักขระจู้อินเสียด้วยซ้ำ ตัวอักขระพินอินไม่จำเป็นต้องทำให้เป็นตัวสี่เหลี่ยมที่มีขีดซับซ้อน เพราะไม่สะดวกต่อการเขียน โดยเฉพาะเขียนเชื่อมต่อกันยาก การที่ตัวอักษรจีนมีตัวเขียนหวัดก็เพราะตัวอักษรจีนมีขีดมากเกินไปนั่นเอง ตัวอักษรเขียนหวัดก็เป็นการฉีกรูปแบบตัวอักษรสี่เหลี่ยม สัทอักษรจีนก็ต้องเป็นตัวอักขระที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อนถึงจะผลักดันให้ใช้อย่างแพร่หลายได้

ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปอักขระทั่วประเทศเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.1955 นายเยี่ยล่าซือหัวหน้าเลขาธิการคณะปฏิรูปอักขระแห่งชาติได้รายงานความคืบหน้าของโครงการสัทอักษรจีน และได้เสนอร่างเบื้องต้นโครงการสัทอักษรจีน 6 ฉบับ เพื่อขอความคิดเห็นจากตัวแทนคณะกรรมการต่างๆ โครงการที่เสนอในครั้งนี้ไม่ใช่มีเพียงแต่โครงการรูปแบบอักขระขีดตัวอักษรจีนเท่านั้น ยังมีโครงการในรูปแบบตัวอักขระซีริลลิกและโครงการรูปแบบตัวอักขระลาติน

ตัวแทนคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ได้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบ สัทอักษร ซึ่งต่างก็เห็นว่าอักษรขีดตัวอักษรจีนกับตัวอักษรละตินที่ใช้กันเป็นสากลต่างก็มีข้อดี และข้อเสียต่างกันดังนี้

ข้อดีของการเลือกใช้อักษรขีดตัวอักษรจีนคือ

1. มีความใกล้เคียงหรือค่อนข้างใกล้เคียงตัวอักษรจีน
2. สะดวกที่จะสะกดและใช้ร่วมกับตัวอักษรจีน
3. สะดวกที่จะแสดงเสียงที่เป็นเอกลักษณ์ของจีน
4. ไม่ถูกจำกัดจำนวนตัวอักษรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตัวอักษรเรียบง่าย

ข้อเสียของการเลือกใช้อักษรขีดตัวอักษรจีนคือ

1. จำต้องสร้างตัวอักษรขึ้นมาใหม่ หากที่จะให้คนส่วนใหญ่ยอมรับได้
2. ไม่สะดวกที่จะเขียนตามแนวขวาง เขียนเชื่อมต่อกัน หรือพอเขียนเชื่อมต่อกันแล้วไม่เหมือนตัวอักษรจีน ก็จะทำให้ขาดเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ
3. ขีดของตัวอักษรยากจะจดจำได้อย่างถูกต้อง
4. ตัวอักษรมากเกินไป ไม่เหมาะกับเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องเรียงอักษร และเครื่องโทรเลข

ข้อดีของการเลือกใช้อักษรละตินคือ

1. เรียบง่ายจดจำง่าย สะดวกที่จะเขียนตามแนวขวาง และเขียนเชื่อมต่อกัน
2. ตัวอักษรเหล่านี้จำเป็นต้องเรียนกันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะคณิตศาสตร์ เคมีวิทยา หรือชีววิทยาก็ต้องใช้
3. สะดวกแก่การสะกดคำภาษาถิ่นและภาษาของชนเผ่าอื่นๆในประเทศจีน
4. สะดวกต่อการสื่อสารกับนานาชาติ
5. เหมาะกับความต้องการของเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องเรียงอักษร เครื่องโทรเลข

ข้อเสียของการเลือกใช้อักษรละตินคือ

1. มีหลายคนคิดว่าเป็นตัวอักษรต่างชาติ จึงมีความคิดต่อต้าน
2. ตัวอักษรที่มีจำนวนจำกัด
3. การออกเสียงตัวอักษรขัดกับความเคยชินที่จะนำมาใช้ให้เป็นสากลได้

4. หน่วยเสียงค่อนข้างยาว

ในการอภิปรายครั้งนี้ยังไม่ได้ข้อสรุปว่าจะใช้ตัวอักษรแบบใด แต่ปัญหาอื่นๆ เริ่มจะมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันแล้ว

2.1.2.3 รัฐบาลกลางของจีนตัดสินใจใช้อักษรละติน

ในงานประชุมปัญหาหน้าวิชาการซึ่งจัดโดยรัฐบาลแห่งชาติเมื่อวันที่ 20 มกราคม ค.ศ.1956 นายอู๋อู๋จิ้งผู้อำนวยการคณะกรรมการปฏิรูปอักษรแห่งชาติ ได้กล่าวเกี่ยวกับการปฏิรูปอักษร หลังจากนายอู๋อู๋จิ้งกล่าวจบ ท่านประธานหมาเจอตงก็กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการเลือกใช้อักษรละตินมาใช้เป็นสัทอักษรของภาษาจีนต่อทันทีว่า “ กระทบเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับคุณอู๋อู๋จิ้ง ที่กล่าวถึงเรื่องการณรงก์ปฏิรูปอักษร พวกคุณเห็นด้วยหรือไม่ที่อนาคตจะใช้ตัวอักษรละตินมาใช้ กระทบคิดว่า ในหมู่มวลชนชาชนนั้น ไม่มีปัญหาอะไรใหญ่โต แต่ในเหล่านักวิชาการนี้สิ มีปัญหา ประเทศจีนจะไปใช้ตัวอักษรต่างชาติได้อย่างไรเล่า แต่ว่า พอมาคิดดูแล้ว อย่างไรเสียใช้ตัวอักษรต่างชาติก็ดีกว่า...เพราะว่าตัวอักษรต่างชาติชนิดนี้มีตัวอักษรน้อยมาก แค่เพียงยี่สิบกว่าตัวเท่านั้น ในด้านการเขียนก็ง่ายตายกระชับและชัดเจน ” “ ซึ่งในเรื่องนี้ภาษาจีนของเราสู้ไม่ได้ สู้ไม่ได้ก็คือสู้ไม่ได้ อย่าคิดว่าอักษรจีนดีอะไรขนาดนั้น มีศาสตราจารย์หลายท่านได้พูดกับกระทบ ว่า ตัวอักษรจีนเป็นตัวอักษรที่ดีที่สุดในโลกชนิดหนึ่ง ปฏิรูปไม่ได้ หากสมมุติว่าชาวจีนเราเป็นผู้คิดค้นตัวอักษรละตินละ ปัญหานี้ก็คงจะไม่มีแล้วสินะ ดังนั้นปัญหาเรื่องนี้อยู่ที่ผู้คิดค้นภาษาลาตินนั้นเป็นชาวต่างชาติแต่ผู้เรียนเป็นชาวจีน เรื่องเช่นนี้ก็มิมีมานานแล้ว อย่างเช่นตัวเลขอารบิก พวกเราก็ใช้กันอย่างแพร่หลายไม่ใช่หรือ ตัวอักษรละตินมีต้นกำเนิดมาจากโรมัน อีกทั้งประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกก็ใช้กัน พวกเราจะใช้สักหน่อย ถึงกับเป็นคนขายชาติเขี้ยวหรือ กระทบไม่คิดเช่นนั้น สิ่งใดที่ดีต่อให้เป็นของต่างชาติ และมีประโยชน์ต่อพวกเรา พวกเราก็ควรจะต้องเรียนรู้ ต่อให้ต้องยกเอามาทั้งคุ่น แล้วค่อยๆย่อยสลายให้กลายเป็นของของเรา ประวัติศาสตร์ประเทศจีนของเรา ในสมัยราชวงศ์ฮั่นก็ทำเช่นนี้ ราชวงศ์ถังก็ทำเช่นนี้ ทั้งราชวงศ์ฮั่นและราชวงศ์ถังต่างก็เป็นราชวงศ์ที่เลื่องลือในอดีต อีกทั้งยังมีความเข้มแข็งและรุ่งเรืองที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติเรา ก็ยังไม่กลัวที่จะรับของต่างชาติ อะไรดีก็ยินดีรับไว้หมด ขอเพียงมีท่าทีและวิธีการที่ถูกต้อง การศึกษาสิ่งที่ดีของต่างชาติ ถือเป็นประโยชน์อย่างสูงสำหรับตัวเอง ” ถ้อยแถลงของท่านประธานหมาเจอตงได้ตราตรึงใจผู้คนเป็นอันมาก ในที่สุดการถกเถียงอย่างไม่ลดราวาสอดต่อกันในเรื่องรูปแบบตัวอักษรก็ได้ข้อสรุป ท่านนายกโจวเอินหลายกล่าวสรุปปิดท้ายของการประชุมในนามรัฐบาลแห่งชาติว่า “ให้ใช้ตัวอักษรละตินในโครงการสัทอักษรจีน” ด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นที่มาของการใช้ตัวอักษรละตินมาเป็นสัทอักษรจีน

2.1.2.4 การพิจารณาและกำหนด “โครงการงานสัทอักษรจีน(ฉบับร่าง)”

ในปีค.ศ.1956 คณะกรรมการปฏิรูปอักษรจีนได้เปิดการประชุมเพื่อพิจารณา และได้ผ่าน “ร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” ในรูปแบบตัวอักษรลาดินซึ่งคณะกรรมการโครงการงานสัทอักษรได้เสนอมา

ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1956 คณะกรรมการปฏิรูปอักษรจีนได้แถลงเรื่อง “ร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” ซึ่งก็คือร่างฉบับที่หนึ่งของ “โครงการงานสัทอักษรจีน” ขณะเดียวกันก็ยังสามารถแถลง “อรรถาธิบายประเด็นกรอบร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” และอรรถาธิบายดังกล่าวได้มีประเด็นหลักดังต่อไปนี้คือ

- (1) เหตุใดจึงต้องกำหนดกรอบโครงการงานสัทอักษรจีน
- (2) การกำหนดกรอบโครงการงานสัทอักษรจีนอ้างอิงหลักการใด
- (3) เหตุใดจึงต้องใช้ตัวอักษรลาดิน
- (4) เหตุใดไม่ใช่ตัวอักษรอื่นหรือประดิษฐ์ตัวอักษรในรูปแบบการสร้างจิตตัวอักษรจีนขึ้นมาอีกหนึ่งชุด
- (5) ขั้นตอนการกำหนดกรอบ “ร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” เป็นอย่างไร
- (6) ระหว่างการกำหนดกรอบมีประเด็นความเห็นและแตกต่างที่สำคัญอะไรบ้าง

ในฉบับ “ร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” มีเสียงพยัญชนะ 24 ตัว และเสียงสระ 6 ตัว โครงการงานนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า “ร่างโครงการงานสัทอักษรจีน” วัตถุประสงค์ของการกำหนดกรอบโครงการงานสัทอักษรจีน ก็คือออกแบบกฎสัทอักษรและการเขียน โดยเขียนผสมคำและอิงตามภาษาจีนกลาง (ผู้ทงฮว่า) โดยใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นมาตรฐาน ซึ่งก็คือภาษากลางของชนเผ่าฮั่นนั่นเอง ซึ่งก็มีข้อดีดังนี้

- 1) สามารถนำมาใช้สะกดตัวอักษรจีนในพจนานุกรม ตำราเรียน สื่อการอ่านทั่วไป ตัวอักษรที่ไม่ค่อยคุ้นเคยหรือใช้น้อย และป้ายตามถนน เป็นต้น
- 2) สามารถนำมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอนของภาษาจีนกลาง
- 3) สามารถนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4) สามารถนำมาฝีกสะกดสัทอักษรจีน ทำให้ภาษาจีนกลางที่เขียนตัวสะกดค่อยๆ แพร่หลายจนเป็นตัวสะกดที่สมบูรณ์
- 5) สามารถนำมาใช้เป็นตัวอักษรพื้นฐานของการกำหนดตัวสะกดของชนเผ่ากลุ่มน้อย

ใน“อรรถาธิบายร่างโครงการงานสัทอักษรจีน ” มีประเด็นซึ่งเกี่ยวกับเรื่องการศึกษา รูปแบบการใช้ขีดตัวอักษรจีนนั้น ได้ทำการประเมินและสรุปว่า ตัวอักษรจีนมีคุณสมบัติการต่อการอ่านออกเสียงตัวอักษรจีนให้มีเอกภาพไม่น้อย ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์นี้ได้ แต่อักษร Zhùyīn ก็มีข้อบกพร่องอยู่มาก ดังนั้นจึงต้องกำหนดโครงการงานสะกดเสียงในรูปแบบตัวอักษรลาตินขึ้นมา สำหรับปัญหาที่ว่าเหตุใดไม่ประดิษฐ์ตัวอักษรในรูปแบบขีดของตัวอักษรจีนให้มันดียิ่งขึ้นนั้น ได้ทำการอธิบายไว้ดังนี้

- (1) การจะประดิษฐ์ตัวอักษรในรูปแบบขีดของอักษรจีนขึ้นมาสักชุดนั้นไม่ยาก แต่จะทำให้ได้ดี และทำให้ทุกคนพึงพอใจนั้นได้ แส่นที่จะยาก
- (2) สัญลักษณ์รูปของตัวอักษรใหม่ ความเป็นไปได้ไม่มีขีดจำกัดก็จริง แต่สัญลักษณ์รูปแบบไหนดี แบบไหนไม่ดี ทุกคนต่างก็มีความเห็นของตนเอง การประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นมาใหม่ จะให้ได้รับการยอมรับของคนส่วนมากได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และจะให้ประชาชนยอมรับยังเป็นเรื่องยากใหญ่
- (3) ตัวอักษรที่มีสัญลักษณ์ของความเคยชิน ตัวอักษรที่ไม่มีพื้นฐานทางประวัติศาสตร์รองรับยากที่จะเป็นที่ยอมรับของผู้คน

หกสิบปีมานี้มีหลายคนที่คิดประดิษฐ์ตัวอักษรแบบขีดตัวอักษรจีน ตัวอักษร Zhùyīn ก็เป็นหนึ่งในตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ หลังจากประเทศจีนปลดแอก กลุ่มสหชาผู้มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิรูปตัวอักษร และทุกหนแห่งของประเทศได้ประดิษฐ์ตัวอักษรในรูปแบบขีดตัวอักษรจีนขึ้นมามากมาย ตั้งแต่ ค.ศ.1952-1954 คณะกรรมการปฏิรูปตัวอักษรแห่งประเทศจีน ได้วางกำหนดตัวอักษรแบบขีดอักษรจีนขึ้นมาชุดหนึ่ง แต่พอมาดูแล้วยังไม่สามารถทำให้ผู้คนพึงพอใจได้เท่ากับตัวอักษรที่ใช้ตามสากล ผ่านการทดลองและเสาะหา 5-6 ปี คณะผู้นำก็ได้มีมติเห็นชอบในการขอยกเลิกโครงการประดิษฐ์ตัวอักษรแบบขีดอักษรจีนของคณะกรรมการปฏิรูป ตัวอักษร แต่ก็ใช้ว่าจะเสียเปล่าเสียทั้งหมด เพราะหากไม่ได้ผ่านการทดลองและเสาะหา ก็จะไม่มีความหมายโครงการงานสัทอักษรจีนฉบับนี้ขึ้นมาได้

ในคำอรรถาธิบายนี้ กล่าวว่า ได้มีผู้เขียนโครงการงานสัทอักษรส่งโครงการงานจำนวน 655 ชนิดของผู้ประดิษฐ์ทั้งหมด 633 รายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศ “เป็นการร่วมงานกันระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปตัวอักษรแห่งชาติและคณะกรรมการโครงการงานสัทอักษร แม้จะไม่ใช่โดยตรง แต่ก็ได้เข้าร่วมเสนอการวางกรอบร่างโครงการงานสัทอักษรจีนโดยอ้อม”

2.1.2.5 หลักเกณฑ์ในการวางกรอบ “โครงการนสัทอักษรจีน”

1) ใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นสำเนียงมาตรฐาน

การสะกดคำของโครงการนสัทอักษรจีนก็คือภาษาจีนกลาง(ผู้ทงฮว่า) ภาษาจีนกลางก็คือการใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นสำเนียงมาตรฐาน ใช้ภาษาปักกิ่งเป็นภาษาถิ่นพื้นฐาน ใช้ความเรียงร้อยแก้วในสมัยปัจจุบันซึ่งชนเผ่าฮั่นในปัจจุบันใช้ร่วมกันเป็นต้นแบบในการกำหนดไวยากรณ์

หลักเกณฑ์นี้ไม่ใช่ว่าจะไม่มีการถกเถียงกันมาก่อน ค.ศ.1913 “สมาคมอ่านออกเสียงให้เป็นเอกภาพ”ได้เคยริเริ่มนำเอาการอ่านออกเสียงตัวอักษรจีนหลายตัวหลายท้องถิ่นที่กำหนด “สำเนียงมาตรฐาน” โดยใช้วิธีลงคะแนนเสียงของแต่ละมณฑล ซึ่งก็คือ “การออกเสียงแบบเก่า” การใส่เสียงให้กับการออกเสียงแบบเก่า แบ่งเสียงกลุ่มเสียงปลายลิ้น “ㄍ” ซึ่งก็คือกลุ่มเสียงที่ใช้พยัญชนะ j, q, x แบ่งเป็นสองกลุ่ม เช่น “基、欺、希” อ่านว่า[tʂi, tʂ'i, ʑi] ส่วน “济、妻、西” อ่านว่า [tʂi, tʂ'ɿ, ʑi] แต่การออกเสียงแตกต่างเหล่านี้ในสำเนียงปักกิ่งไม่มี ซึ่งเป็นการพิสูจน์ได้แล้วว่ากำหนดสำเนียงมาตรฐานชนิดที่ให้คนกำหนดนี้ไม่มีความแน่นอน ด้วยเหตุนี้จึงยากที่จะทำให้สำเร็จ สุดท้าย “การออกเสียงแบบเก่า” จึงต้องพับไป ปล่อยให้ “การออกเสียงแบบใหม่” โดยใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นมาตรฐานซึ่งมีมติเป็นเอกฉันท์ในปี ค.ศ.1928 มาแทนที่

หลังจากสถาปนารัฐจีนใหม่แล้ว ในระยะแรกของการกำหนดมาตรฐานการออกเสียงของโครงการนสัทอักษรจีน ก็ยังมีความคิดเห็นต่างกันอยู่ ผ่านการถกเถียงนานหลายปี สุดท้ายในการประชุมปฏิรูปอักษรทั่วประเทศเมื่อค.ศ.1955 ได้เสนอให้ใช้คำว่า “ผู้ทงฮว่า” แทน “กั๋วอี่วี่” ในการเรียกภาษาจีนกลาง ทั้งยังได้มีมติว่ามาตรฐานการออกเสียงของผู้ทงฮว่า “ใช้สำเนียงปักกิ่งเป็นเสียงมาตรฐาน” ปัญหาการออกเสียงมาตรฐานของ “โครงการนสัทอักษรจีน” จึงได้หมดไป

2) วิธีสะกดด้วยระบบหน่วยเสียง

หน่วยเสียงเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของการออกเสียง คำหนึ่งพยางค์ประกอบด้วยหน่วยเสียงหนึ่งตัวขึ้นไป เช่น 阿(a) มีหนึ่งหน่วยเสียง 巴(ba) มีสองหน่วยเสียง 班(ban) มีสามหน่วยเสียง และ 边(bian) มีสี่หน่วยเสียงเป็นต้น

องค์ประกอบเสียงพยางค์ของสัทอักษรจีน พบว่าตามประวัติศาสตร์มีสามวิธีคือ ระบบตัวสะกดสองตัว ระบบตัวสะกดสามตัว และระบบหน่วยเสียง

การแยกสะกดเสียงพยางค์เป็นเสียงพยัญชนะและสระสองส่วน เรียกว่า “ระบบ

ตัวสะกดสองตัว” เป็นการสืบทอดจากวิธีสะกดแบบ(反切) วิธีนี้ใช้กันมากในปลายราชวงศ์ซิง

ระบบสะกดแบบสามตัวเป็นการพัฒนาจากระบบสะกดสองตัวอักษร Zhùyīn ที่ใช้เมื่อต้นศักราชสาธารณรัฐจีนก็เป็นระบบตัวสะกดสามตัว

การแยกหน่วยเสียงทั้งหมดของเสียงพยางค์ แล้วผสมหน่วยเสียงเป็นเสียงพยางค์ เรียกว่าระบบหน่วยเสียง วิธีนี้มีพัฒนาการกว่าระบบตัวสะกดสามตัว ใช้วิธีเดียวกับการสะกดเสียงในระบบสากล

ข้อดีของระบบสะกดแบบหน่วยอักขระคือ

- แยกเสียงได้ละเอียดที่สุด และชัดเจนที่สุด เหมือนกับการเอามวลสารบนโลกมาแยกเป็นธาตุเคมี
- จำนวนอักขระน้อยที่สุด สะดวกต่อการใช้ เพราะในระบบตัวสะกดสองตัวหรือสามตัวมีอักขระมาก เช่นระบบตัวสะกดสองตัวในปลายราชวงศ์ซิง แบบแรกมีอักขระ 63 ตัว แบบที่สองมีอักขระ 127 ตัว แบบของหวังเจี๋ยฟางมี 62 ตัว ส่วนเครื่องหมายอื่นมี 37 ตัว แต่ระบบหน่วยเสียงอักขระโรมันใช้เพียง 23 ตัว อักขระใหม่ภาษาทางเหนือแบบลาตินใช้เพียง 24 ตัว ส่วนโครงการสัทอักษรจีนคือ 25 ตัว(ไม่รวมอักขระv) ปัจจุบันหน่วยเสียงของภาษาจีนปัจจุบันมี 31 ตัว แต่อักขระลาตินมีเพียง 26 ตัว วิธีแก้ไขมีสี่วิธีคือ สร้างอักขระใหม่ เพิ่มสัญลักษณ์ ใช้อักขระร่วม ใช้อักขระสองตัว ผลสรุปของโครงการสัทอักษรจีนเลือกสามวิธีหลังการที่มีอักขระน้อย เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การอ่าน และการเขียน เป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับสากล เหมาะกับการประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน เช่นเครื่องพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ โทรเลข เป็นต้น
- วิธีสะกดพลิกแพลง ออกเสียงได้ดี เนื่องจากระบบหน่วยเสียงเป็นการวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์ เพื่อหาหน่วยที่เล็กที่สุดของคำ เวลาเขียนตัวสะกดจึงคล่องและไหลลื่น คำบางคำในภาษาพูดไม่สามารถเขียนเป็นอักขระได้ ก็ใช้หน่วยเสียงสะกดเป็นพยางค์ เช่นเสียงปิ่น pia หรือภาษาพูดคำว่า hm, hng จะใช้ตัวอักษรจีนตัวไหนก็เขียนไม่ถูก

3) เลือกใช้อักขระลาติน

สัทอักษรจีนควรใช้อักขระอะไรดี เรื่องนี้จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้มีผู้ทำการวิจัยค้นคว้าครั้งแล้วครั้งเล่ามายาวนาน โดยเฉพาะในยุคปี '50 มีการถกเถียงกันอย่างหนักว่าจะใช้อักขระแบบใดในขั้นตอนการกำหนดโครงการสัทอักษรจีน

สามร้อยปีผ่านมา ผู้คนเคยเสน่ออักขระหรือเครื่องหมายมากมาย แต่ก็ไม่พ้นรูปแบบขีดอักษรจีน รูปแบบอักขระลาติน รูปแบบสัญลักษณ์ตัวเลข รูปแบบเครื่องหมาย

คณิตศาสตร์ และสร้างรูปแบบเครื่องหมายขึ้นมาเองเป็นต้น ในช่วงเวลาที่ต่างกัน ก็มักจะมีรูปแบบหนึ่งที่เป็นกระแสหลัก กล่าวอย่างคร่าวๆก็คือ จากพินอินแบบ Matteo Ricci ในปลายราชวงศ์หมิงถึงพินอินแบบWade-Giles system ในปลายราชวงศ์ชิงก็เป็นรูปแบบที่กำหนดโดยชาวต่างชาติ กระแสหลักก็คือรูปแบบอักษรละติน จาก “切音字运动” ในปลายราชวงศ์ชิงถึง “อักษรZhùyīn” ในยุคต้นสาธารณรัฐจีน กระแสหลักก็คือรูปแบบขีดอักษรจีน จากยุค '20 เป็นต้นมา ก็จะเป็น “พินอินแบบอักษรโรมัน” “อักษรใหม่แบบละติน” จนถึง “โครงการงานสัทอักษรจีน” กระแสหลักก็จะเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบอักษรละติน

ระหว่างการวางกรอบ “โครงการงานสัทอักษรจีน” มีนักวิชาการทั้งจากในและนอกประเทศเสนอโครงการถึงพันกว่าโครงการ และเมื่อดูจากความคิดเห็นที่เสนอกันมา ผู้ที่สนับสนุนให้ใช้อักษรละตินมีมากกว่า รูปแบบที่ได้รับการสนับสนุนสุดีกับอักษรละติน โดยหลักก็คืออักษรแบบขีดตัวอักษรจีน รองลงมา ก็เป็นการเสนอให้ใช้อักษรละตินผนวกกับ “อักษรใหม่” มีส่วนน้อยที่เสนอให้ใช้อักษรหรือเครื่องหมายอื่น และสร้างอักษรขึ้นมาใหม่ทั้งหมด

ตอนแรกมีความคิดจะรื้อรูปแบบขีดตัวอักษรจีนขึ้นมาใช้ใหม่ ก็เพราะผู้คนมีความผูกพันกับความเป็นชาตินิยม อีกอย่างก็เพราะเมื่อต้นยุค '50 ประธานเหมาเจ๋อตงเคยพัฒนาแบบการดำรงชีวิตแบบวิถีจีน และได้ให้คำชี้แนะในโครงการรูปแบบตัวอักษรจีน แต่คณะกรรมการปฏิรูปตัวอักษรจีนใช้เวลาสามปีทำการวิจัยค้นคว้าโครงการพินอินแบบขีดตัวอักษรจีน แต่ก็ไม่ได้ผลลัพธ์ดังที่ตั้งใจไว้ สุดท้ายก็มียันต้องพับไป และตัดสินใจเลือกใช้อักษรละตินแทน เหตุผลหลักที่เลือกใช้อักษรละตินก็คือ

1) อักษรละตินขี้น้อยไม่ซับซ้อน จำนวนอักษรก็เหมาะสม สะดวกแก่การเขียน และจดจำ อักษรละตินเป็นอักษรหน่วยเสียง ใช้คล่อง มีความยืดหยุ่นสูง อธิบายเสียงของภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ช่วงที่วางกรอบในยุคปี '50 ผู้คนได้คำนึงถึงการประยุกต์ใช้กับเครื่องพิมพ์ดีด โทรศัพท์ เครื่องแปลภาษาต่างๆเหล่านี้ ต่อมาก็เครื่องคอมพิวเตอร์ผุดขึ้นมาและมีผลกระทบอันใหญ่หลวงยากจะคาดเดาได้ ซึ่งก็ได้พิสูจน์แล้วว่า การตัดสินใจของโครงการสัทอักษรจีนนั้นถูกต้อง ยิ่งเมื่อการปฏิรูปเทคโนโลยีใหม่ๆยิ่งเจริญก้าวหน้า ก็ยิ่งได้รับการยืนยันเป็นพิมพ์ของเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโทรศัพท์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้กันอยู่ทั่วโลกในปัจจุบัน ล้วนแต่ออกแบบตามนี้ทั้งสิบของมนุษย์ ว่ากันตามหลักเหตุผลแล้ว จำนวนอักษรที่เหมาะสมที่สุดก็คือ 26-27 ตัว ดังนั้น การเลือกใช้อักษรละติน จึงเป็นประโยชน์ต่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน

2) อักษรละตินเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้กันอย่างกว้างขวางด้านวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน อย่างเช่น สัญลักษณ์และสูตรที่ใช้กันในคณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ศัพท์เทคนิคและชื่อเฉพาะของชีววิทยาและเภสัชศาสตร์ ซึ่งใช้อักษรละตินเป็นจำนวนมาก หรือแม้แต่สัญลักษณ์ที่ใช้ในสัท

อักษรสากลซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่วโลก ก็ใช้อักษรละตินเป็นพื้นฐานในการกำหนดขึ้นมาด้วยเหตุนี้ อักษรละตินจึงเป็นเครื่องมือสำหรับผู้มีความรู้ในอารยธรรมปัจจุบันจำเป็นต้องรู้ แม้แต่ประเทศที่ไม่ได้ใช้อักษรละตินในการเขียนอ่าน นักเรียนระดับมัธยมขึ้นไปก็ยังคงเรียนอักษรละติน ดังนั้นการเลือกใช้อักษรละตินจึงมีประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาและวิจัยค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

3) อักษรละตินมีประวัติศาสตร์การสืบทอดกันมายาวนานในประเทศจีน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อสามร้อยปีก่อน อักษรละตินได้ถูกใช้ในการกำกับเสียงอ่านของตัวอักษรจีนในปลายสมัยราชวงศ์ซิง ก็มีคนกลุ่มหนึ่ง(เช่นจูเหวินสง เจียงกิงหู่ หลิวเหมิงหยาง หวงชีวี่ไป เป็นต้น)ใช้อักษรละตินในการสะกดเสียงอ่านภาษาจีน โดยเฉพาะพินอินแบบอักษรโรมันในยุคปี '20 และพินอินแบบอักษรละตินในยุคปี '30 ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก อีกทั้งชาวจีนที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมต่างก็รู้จักอักษรละตินเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆในทวีปต่างๆ

4) อักษรละตินเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้กันเป็นสากล จึงสะดวกในการสื่อสารระดับสากล ปัจจุบัน สัทอักษรจีนได้รับการยอมรับในสังคมโลก ว่าเป็นสัทอักษรจีนมาตรฐานสากลที่ได้รับการลงมติจากองค์กรมาตรฐานสากล จึงเห็นได้ว่า หากสัทอักษรจีนเลือกใช้อักษรรูปแบบขีดตัวอักษรจีนหรืออักษรซีริลลิกแบบกรีก ก็คงต้องมีโครงการคู่มือเทียบอักษรละตินอีกชุดหนึ่งจึงจะสามารถเข้าสู่เครือข่ายข้อมูลของข้อความข่าวสารทางเทคโนโลยีวัฒนธรรมทางเศรษฐกิจ ค.ศ.1958 มีทศสิบกว่าประเทศทั่วโลกได้ใช้อักษรละตินในการเขียนการอ่าน จนถึงปัจจุบัน อักษรละตินมีผู้คนใช้มากกว่าร้อยประเทศสมกับเป็น “อักษรสากล” ไม่ใช่อักษรที่ใช้อยู่เฉพาะประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น เมื่อทุกประเทศเลือกที่จะใช้อักษรละตินแล้ว ก็ต้องปรับปรุงและปรับเปลี่ยน เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของภาษาประจำชาตินั้นๆ จนกลายเป็นอักษรประจำชาติของตนเอง ดังนั้นอักษรชุดนี้ก็เป็นอักษรประจำชาติของแต่ละชนชาติด้วยเช่นเดียวกับอักษรของอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และเวียดนาม ที่ต้องเรียกว่าตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัวอักษรภาษาฝรั่งเศส ตัวอักษรภาษาเยอรมัน ตัวอักษรภาษาเวียดนามเท่านั้น เมื่อพวกเขาเลือกใช้และปรับปรุงอักษรละตินแล้ว มันก็กลายเป็นตัวอักษรของเราเอง จึงเรียกอักษรสัทอักษรจีนเท่านั้น จะไม่ใช่อักษรภาษาลาตินโบราณอีกต่อไป และก็ไม่ใช่อักษรของชาติใดในโลกอีกด้วย

ในระหว่างการกำหนดอักษรชุดนี้นั้น เคยมีคนกังวลว่าการเลือกใช้อักษรละตินจะเป็นการทำลายศักดิ์ศรีและความรักชาติของพวกเขาชาวจีนหรือไม่ ความจริงแล้ว อักษรแต่ละประเทศในโลกแทบจะนำมาจากต่างชาติทั้งนั้น ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และเวียดนามเป็นต้น ต่างก็เลือกใช้อักษรละติน ซึ่งก็ไม่ได้เป็นอักษรที่ประเทศตนเอง

คิดค้นขึ้น อักษรละตินก็มีต้นกำเนิดจากอักษรกรีก อักษรกรีกก็มาจากอักษรฟินิเซียนอักษรฟินิเซียนก็พัฒนามาจากตัวอักษรเซมิติกโบราณ อักษรคือเครื่องมือเขียนสะกดภาษาเช่นเดียวกับตัวเลขอารบิก เครื่องหมายวงกลมคุณหาร ปีปฏิทิน มาตราชั่งตวงวัด รวมถึงรถไฟ เรือกลรถยนต์ เครื่องบิน ล้วนแต่เป็นสิ่งซึ่งใช้กันเป็นสากลแพร่หลาย การใช้อักษรละติน จึงไม่เป็นปัญหาถึงกับทำลายความรักชาติแต่อย่างใด ตรงกันข้าม ประเทศจีนต่างหากที่ได้ดูซับสิ่งที่มีประโยชน์ของต่างชาติมาใช้ ก็เท่ากับได้ทำให้ความรู้สึกที่ว่า “ต่างชาติคิดให้ชาวจีนใช้” เป็นจริงไม่เพียงสะดวกที่ชาวจีนเราจะใช้ ทั้งยังสะดวกที่จะให้ชาวต่างชาติเรียนรู้ภาษาจีนอีกด้วย

2.1.3 ความหมายของสัทอักษร pīnyīn

สัทอักษรสัทอักษร pīnyīn หรือ ฮั่นอี่ว์พินอิน Hànyǔ pīnyīn แปลว่า การถอดเสียงภาษาจีนคือระบบในการถ่ายทอดเสียงภาษาจีนมาตรฐาน ด้วยตัวอักษรโรมัน ความหมายของพินอินคือ "การรวมเสียงเข้าด้วยกัน" (โดยนัยก็คือ การเขียนแบบสัทศาสตร์ การสะกด การถ่ายทอดเสียง หรือการทับศัพท์) ซึ่งประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ เสียงสระและวรรณยุกต์

2.1.4 องค์ประกอบของสัทอักษร pīnyīn

1) เสียงพยัญชนะของภาษาจีนมีจำนวน 23 ตัวอักษร คือ

b	p	m	f	d	t	n	l
g	k	h		j	q	x	
zh	ch	sh	r	z	c	s	y
				w			

ตามที่คณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน ได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนเป็นภาษาไทย และคณะกรรมการดังกล่าวมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เสียงพยัญชนะของภาษาจีนเทียบกับอักษรในภาษาไทย ดังนี้

b = บ	p = พ/ผ	m = ม	f = ฟ/ฝ
d = ด	t = ท/ถ	n = น	l = ล
g = ก	k = ค/ข	h = ห/ฮ	

ในส่วนของพยัญชนะ z c s และ j q x คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดให้ใช้พยัญชนะ ๑ ; ๗/๑ และ ๗/๓ ถ่ายถอดเสียง และพยัญชนะ zh ch sh ให้ใช้พยัญชนะ ๑ ; ๗/๑ และ ๗/๓ ถ่ายถอดเสียงโดยใช้ขีดเส้นใต้ในพยัญชนะดังกล่าวเพื่อให้ทราบถึงความแตกต่าง ในส่วนของพยัญชนะ r คณะอนุกรรมการฯ ได้สรุปให้ใช้อักษร ร สะกดแทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้นดังกล่าว ในส่วนของพยัญชนะ y w จะเป็นพยัญชนะต้นแทนเสียงสระ i u ü โดย y เป็นพยัญชนะต้นแทนเสียงสระ i และ w เป็นพยัญชนะต้นแทนเสียงสระ u และ ü

2) เสียงสระของภาษาจีนประกอบด้วยสัทอักษร pīnyīn ที่แทนเสียงสระเดี่ยวและสระประสม จำนวน 34 ตัว คือ

a	o	e	i	ai	ei	ao	ou
an	ang	en	eng	ong			
ia	iao	ie	iu(iou)	ian			
in	iang	ing	iong				
u	ua	ou	uai	ui(uei)			
uan	un(uen)	uang					
ü	üe	üan	ün				

คณะอนุกรรมการพิจารณาเกณฑ์การถ่ายถอดเสียงภาษาจีนเป็นภาษาไทยได้มีมติให้ใช้อักษร อ เป็นท่อนสระแทนเสียงสระเดี่ยว a o e สำหรับสระประสมที่มีเสียงต้นพยางค์เป็นสระ i ü ให้ใช้อักษร ย เป็นท่อนสระ ตามตำแหน่งของลิ้นในช่องปาก และสระประสมที่มีเสียงต้นพยางค์เป็นสระ u ให้ใช้อักษร ว เป็นท่อนเสียงตามลักษณะห่อกลมของริมฝีปาก ในส่วนของสระประสมนั้นคณะอนุกรรมการฯ ได้ถ่ายถอดเสียงสระประสมโดยกำหนดรูปวิธีสะกดเป็นดังต่อไปนี้เทียบกับภาษาไทยดังนี้

~ai สะกดเป็นรูป ไ~

(มีทางเลือกสะกดเป็น ใ~/ัย คณะอนุกรรมการฯ เลือกลงตามโบราณนิยมนที่ใช้ไม่มลายถ่ายถอดเสียงที่มาจากภาษาต่างประเทศ)

~ei สะกดเป็นรูป เ~ย

~ao สะกดเป็นรูป เ~า

(หน่วยเสียงนี้มีผู้นิยมสะกดเป็นรูป ~าว อยู่มากพอสมควร คณะอนุกรรมการฯ เลือกรูปสะกดเป็นเสียงสั้น)

- ~ou สะกดเป็นรูป โ้ว
- ~an สะกดเป็นรูป ~าน (เสียงวรรณยุกต์ที่ 1, 2, 3)
~ัน (เสียงวรรณยุกต์ที่ 4)
- ~ang สะกดเป็นรูป ~ัง
(หน่วยเสียงนี้มีผู้นิยมสะกดเป็นรูป ~าง อยู่มากพอสมควร
คณะอนุกรรมการฯ เลือกรูปสะกดเป็นเสียงสั้น)
- ~en สะกดเป็นรูป เิน
- ~eng สะกดเป็นรูป เิง
- ~ong สะกดเป็นรูป ~ง
- ~ia สะกดเป็นรูป ~ยา (ผันเสียงวรรณยุกต์ตามคุณลักษณะของ
พยัญชนะต้น) มีผู้นิยมสะกดหน่วยเสียงนี้เป็นรูป เีย ร่วมกับหน่วย
เสียง
- ~iao สะกดเป็นรูป เียว
- ~ie สะกดเป็นรูป เีย
- ~iu (=~iou) สะกดเป็นรูป ~ิว (ในกรณีไม่มีพยัญชนะต้น สะกดเป็นรูป โยว)
- ~ian สะกดเป็นรูป เียน
- ~in สะกดเป็นรูป ~ิน
- ~iang สะกดเป็นรูป เียง
- ~ing สะกดเป็นรูป ~ิง
- ~iong สะกดเป็นรูป ~ยง
(ผันเสียงวรรณยุกต์ตามคุณลักษณะของพยัญชนะต้น)
- ~ua สะกดเป็นรูป ~วา
- ~uo สะกดเป็นรูป ~ัว
- ~uai สะกดเป็นรูป ัว
- ~ui (=~uei) สะกดเป็นรูป ~ุย (ในกรณีไม่มีพยัญชนะต้น สะกดเป็นรูป เวย)
- ~uan สะกดเป็นรูป ~วน
- ~un (=~uen) สะกดเป็นรูป ~ุน (ในกรณีไม่มีพยัญชนะต้น สะกดเป็นรูป เวิน)
- ~uang สะกดเป็นรูป ~วง
- ~ueng สะกดเป็นรูป เวง (หน่วยเสียงนี้ไม่มีการประกอบพยัญชนะต้น)
- ~üe สะกดเป็นรูป ~ัว

~üan สะกดเป็นรูป ~เวียน (ในกรณีไม่มีพยัญชนะต้น สะกดเป็นรูป ยวน)

~ün สะกดเป็นรูป ~วิน (ผันเสียงวรรณยุกต์ตามคุณลักษณะของ
พยัญชนะต้น)

3) ตำแหน่งของอวัยวะในการออกเสียงและลักษณะของเสียงและเทียบ
อักษรภาษาไทยโดยทำเป็นรูปตารางดังนี้

(3.1) ต้นพยางค์ (เสียงพยัญชนะต้น)

อักษรพินอินจะปรากฏเป็นตัวหนา อักษรไทยที่กำกับไว้หมายถึงเสียงพยัญชนะ
ไทยที่ใกล้เคียง มิใช่การทับศัพท์

	ริมฝีปาก		ริมฝีปาก กับฟัน	ปุ่มเหงือก		ปลายลิ้น ม่วง	ปุ่มเหงือก กับ เพดานแข็ง		เพดาน แข็ง	เพดานอ่อน	
เสียงกัก	b [p] (ป)	p [p ^h] (พ)		d [t] (ต)	t [t ^h] (ท)					g [k] (ก)	k [k ^h] (ค)
เสียง นาสิก	m [m] (ม)		n [n] (น)								
เสียงข้าง ลิ้น				l [l] (ล)							
เสียงกึ่ง เสียด แทรก				z [ts] (-)	c [ts ^h] (-)	zh [t ʃ] (-)	ch [tʃ ^h] (-)	j [tɕ] (จ)	q [tɕ ^h] (ช)		
เสียง เสียด แทรก		f [f] (ฟ)	s [s] (ซ)	sh [ʃ] (-)	r' [ʒ] (-)	x [ç] (-)				h [x] (คฺฮ)	

เสียงเปิด				r ¹ [ɹ] (ยฺร)		y ² [y]/[y̥] ³ (ย)	w ² [w] (ว)	
-----------	--	--	--	-----------------------------	--	--	------------------------------	--

หมายเหตุ

¹ /ɹ/ อาจออกเสียงคล้ายกับ /z/ (เสียงเสียดแทรก ปลายลิ้นม้วน ก้อง) ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามผู้พูด แต่ก็คือว่าเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน

² อักษร y และ w นั้นไม่ได้บรรจุอยู่ในตารางเสียงพยัญชนะของระบบพินอินอย่างเป็นทางการ แต่ใช้สำหรับแทนที่อักษรสระ i, u, ü เมื่อไม่มีเสียงพยัญชนะต้น ซึ่งจะเปลี่ยนรูปเป็น yi, wu, yu ตามลำดับ

³ อักษร y จะออกเสียงเป็น [y̥] เมื่อตามด้วย u (ซึ่งลดรูปมาจาก ü)

(3.2) ท้ายพยางค์ (เสียงสระและเสียงพยัญชนะสะกด)

อักษรพินอินจะปรากฏเป็นตัวหนา และปรากฏเป็นสองรูปแบบได้แก่ รูปแบบที่ไม่มีเสียงพยัญชนะต้น และรูปแบบที่มีเสียงพยัญชนะต้นซึ่งจะมีขีดนำหน้า

ตัวท้าย		ตัวกลาง			
แกน	ตัวจบ	∅	/i/	/u/	/y/
∅	∅	-i ¹ [z], [z̥] (อี๋)	yi, -i [i] (อี)	wu, -u [u] (อู)	yu, -ü ² [y] (อวี๋)
/a/	∅	a, -a [ɑ] (อา)	ya, -ia [ja] (ยา, เอีย)	wa, -ua [ua] (วา, อัว/อวา)	
	/i/	ai, -ai [aɪ] (ไอ/อาย)		wai, -uai [uai] (ไวย/ว้าย, อว้าย)	

	/u/	ao, -ao [ɑu] (เอา/อาว)	yao, -iao [jɑu] (เยา/ยาว, เอียว)		
	/n/	an, -an [an] (อัน/อาน)	yan, -ian [jɛn] (เียน/ยาน, เอียน)	wan, -uan [uan] (วัน/วาน, อวน/อวาน)	yuan, -üan ² [yɛn] (ยวี่อัน, อวี่อัน)
	/ŋ/	ang, -ang [ɑŋ] (อั้ง/อาง)	yang, -iang [jɑŋ] (เียง/ยาง, เอียง)	wang, -uang [uanŋ] (วัง/วาง, อวง/อวาง)	
/ə/	∅	e, -e [ɛ] (เออ)	ye, -ie [jɛ] (เย, อีเย)	wo, -uo/-o ³ [uɔ] (วอ, อุวอ)	yue, -üe ² [yœ] (เยว, เอว)
	/i/	ei, -ei [eɪ] (เอย์)		wei, -ui [ueɪ] (เวย์, เอวย์)	
	/u/	ou, -ou [ou] (โอว)	you, -iu [jɔu] (โยว, โอูยว)		
	/n/	en, -en [ən] (เอิน)	yin, -in [in] (อิน)	wen, -un [uən] (เวิน, เอวีน)	yun, -ün ² [yn] (ยวีน, อวีน)
	/ŋ/	eng, -eng [ənŋ] (เอ็ง)	ying, -ing [inŋ] (อิง)	weng, -ong [uənŋ], [ɔŋ] ⁴ (เว็ง, อุง)	yong, -iong [yɔŋ] (ยวี่ง, อวี่ง)

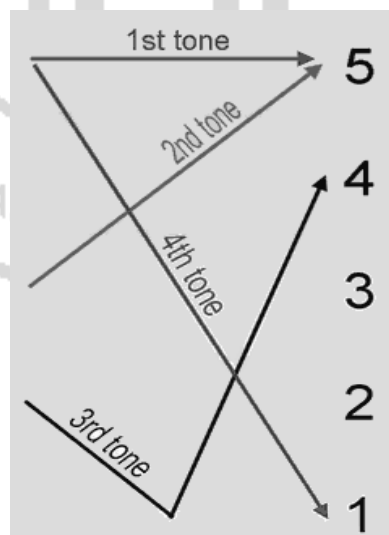
หมายเหตุ

- ¹ -i อักษรนี้ใช้ผสมกับ zh ch sh r z c s เท่านั้น
- ² ü จะเขียนเป็น u เมื่อตามหลัง j q x y
- ³ uo จะเขียนเป็น o เมื่อตามหลัง b p m f
- ⁴ -ong จะออกเสียงเป็น [ʊŋ] ในทางปฏิบัติเมื่อมีเสียงพยัญชนะต้น

เสียง /ər/ (เออร์ เช่น 而, 二, ฯลฯ) ซึ่งไม่ปรากฏในตาราง จะเขียนเป็น er ซึ่งเป็นเสียงสระตัวเดียวที่ไม่มีเสียงพยัญชนะต้น สำหรับรูปต่อท้าย -r (ร้) ระบบพินอินไม่ได้กำหนดไว้เป็นพิเศษ จึงสามารถนำไปต่อท้ายสระของพยางค์ก่อนหน้าโดยไม่ทำให้เสียงของพยางค์นั้นเปลี่ยนไป นอกจากนี้ก็ยังมี ê [ɛ] (เอ เช่น 欸, 诶) และเสียงกึ่งพยางค์เช่น m (อิม เช่น 咿, 呓), n (อิน เช่น 嗯, 晤), ng (อิง เช่น 嗯) ใช้เป็นคำอุทาน

อะพอสโทรฟี่ (') จะใช้เพื่อเป็นการแบ่งพยางค์ เมื่อการเขียนติดกันอาจก่อให้เกิดความกำกวม โดยเฉพาะเมื่อเขียนโดยไม่ใส่วรรณยุกต์ เช่นระหว่าง pi'ao (皮袄/皮襖) กับ piao (票) และระหว่าง Xi'an (西安) กับ xian (先)

(3.3) การถอดเสียงวรรณยุกต์

ระบบ pīnyīn มีเครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ 4 เครื่องหมายด้วยกัน ดังนี้

1. วรรณยุกต์เสียงที่หนึ่ง แทนด้วยจัตวาบนสั้น ๆ (ˊ) คล้ายเสียง สามัญ
ในภาษาไทย:

ā ē ī ō ū ü

2. วรรณยุกต์เสียงที่สอง แทนด้วยจัตวาสั้น ๆ เอียงขวา (ˋ) คล้ายเสียง จัตวา
ในภาษาไทย (แต่ไม่ใช่เสียง “จัตวา”):

á é í ó ú ü

3. วรรณยุกต์เสียงที่สาม แทนด้วยจัตวาปลัดิม (˘) คล้ายเสียง เอก ในภาษาไทย (แต่
ไม่ใช่เสียง “เอก”):

ǎ ě ĭ ǒ ŭ ǔ

4. วรรณยุกต์เสียงที่สี่ แทนด้วยจัตวาสั้น ๆ เอียงซ้าย (ˊ) คล้ายเสียง โท ใน
ภาษาไทย (แต่ไม่ใช่เสียง “เอก”):

à è ì ò ù ù

5. วรรณยุกต์เสียงที่ห้า (เสียงเบา) ไม่มีเครื่องหมาย:

a e i o u ü

2.1.5 ตำแหน่งของอวัยวะในการออกเสียง

ภาพที่ 2.1 อวัยวะในการออกเสียง

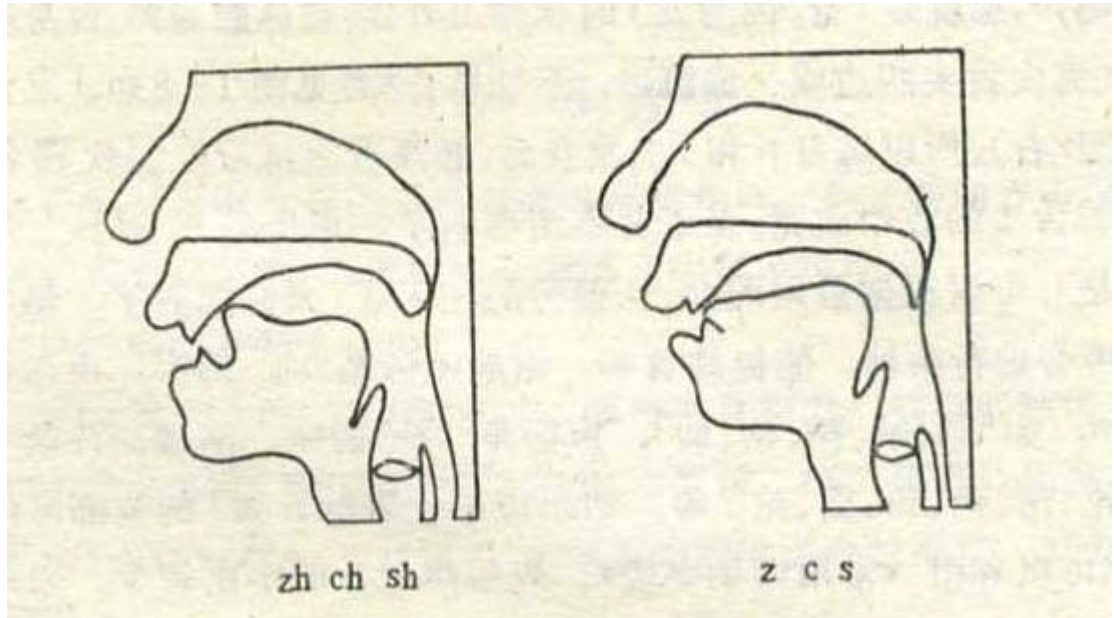

1. ริมฝีปากบน
2. ฟันบน
3. เหงือก
4. เพดานแข็ง(เพดานปากที่แข็งส่วนหน้า)
5. เพดานอ่อน
6. ลิ้นไก่
7. ริมฝีปากล่าง
8. ฟันล่าง
9. ปลายลิ้น
10. ลิ้นส่วนหน้า (ต่อจากปลายลิ้น)
11. โคนลิ้น
12. เส้นเสียง

13. โพรงจมูก

ตัวอย่างภาพตำแหน่งของอวัยวะในการออกเสียงพยัญชนะ zh ch sh z c s

ภาพที่ 2.2 ตำแหน่งของอวัยวะในการออกเสียง

พยัญชนะ zh ม้วนลิ้น ไม่มีลม ไม่ก้อง เสียงกักเสียดแทรก ขณะออกเสียงปลายลิ้น กระทบขึ้น ตะบริเวณเพดานแข็งส่วนหน้า เพดานอ่อนและลิ้นไก่กระทบขึ้น ปิดช่องจมูก ปลดปล่อย ลิ้นเล็กน้อย เกิดเป็นช่องแคบ ๆ เพื่อให้ลมเบียดผ่านออกไปทางช่องปาก จะเกิดเป็นเสียงกักในช่วงแรก และเป็นเสียงเสียดแทรกในช่วงที่สอง กลายเป็นเสียงกักเสียดแทรก

พยัญชนะ ch ม้วนลิ้น มีลม ไม่ก้อง เสียงกักเสียดแทรก ขั้นตอนการออกเสียง เหมือน zh เพียงแต่มีกลุ่มลมพุ่งออกมาค่อนข้างแรง

พยัญชนะ sh ม้วนลิ้น ไม่ก้อง เสียงเสียดแทรก ขณะออกเสียงกระทบปลายลิ้นขึ้นไป ใกล้เคียงเพดานแข็ง ดันเพดานอ่อนปิดช่องจมูก ดันลมออกมาทางปาก แทรกผ่านช่องแคบ ๆ ระหว่าง ปลายลิ้นกับเพดานแข็ง เส้นเสียงไม่สั่น

พยัญชนะ z ปลายลิ้นส่วนหน้า ไม่มีลม ไม่ก้อง เสียงกักเสียดแทรก ขณะออกเสียง ปลายลิ้นตะปุมเหงือก เพดานอ่อนปิดช่องจมูก กักลมไม่ให้ผ่านออกไป ปลดปล่อยปลายลิ้นออก เล็กน้อย เพื่อให้เป็นช่องแคบ ๆ ระหว่างปุมเหงือกกับปลายลิ้น กั้นลมให้แทรกออกมา เสียงนี้เป็น เสียงกักในช่วงแรก เป็นเสียงเสียดแทรกในช่วงหลัง

พยัญชนะ c ปลายลิ้นส่วนหน้า มีลม ไม่ก้อง เสียงกักเสียดแทรก ขั้นตอนการออกเสียง เหมือนเสียง z ต่างกันที่เสียง c ขณะทีปลดปล่อยปลายลิ้นจากปุมเหงือก จะมีกลุ่มลมพุ่งออกมา

เป็นเสียงกึ่งเสียดแทรกที่มีลม

พยัญชนะ s ปลายลิ้นส่วนหน้า ไม่ก้อง เสียงกัก ขณะออกเสียงยกปลายลิ้นเข้าใกล้ปุ่มเหงือก เพดานอ่อนปิดช่องจมูก กักลมไม่ให้ผ่านออกไปทางจมูก กั้นลมผ่านออกทางปากแทรกผ่านช่องแคบ ๆ ระหว่างลิ้นกับปุ่มเหงือก เส้นเสียงไม่สั่น

2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้เสียงข้ามภาษาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการหาคำตอบว่าลักษณะทางกลศาสตร์ประเภทใดเป็นปัจจัยชี้ให้ผู้ฟังรับรู้เสียงในภาษาต่างประเทศและคิดว่าเสียงที่ได้ยินนั้นเป็นเสียงเดียวกับเสียงในภาษาแม่ ซึ่งสรุปได้ว่าระบบเสียงในภาษาแม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เสียงข้ามภาษา

Polivanov (1931) ได้กล่าวถึงการรับรู้เสียงในภาษาที่ 2 ว่า การรับรู้เสียงในภาษาที่ 2 ได้รับอิทธิพลจากเสียงในภาษาที่ 1 เพราะฉะนั้นความยากในการออกเสียงภาษาที่ 2 ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างระบบเสียงในภาษาที่ 1 และภาษาที่ 2 เป็นสำคัญ ทั้งนี้หากระบบเสียงทั้งสองภาษามีความแตกต่างกันมากก็จะทำให้เป็นอุปสรรคในการรับรู้เสียงในภาษาที่ 2 มากขึ้น

เต็งลิ้นา ลีฉิน 邓丽娜、厉芹 (2008:65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเหมือนและแตกต่างระหว่างภาษาไทย-จีน และการสอนภาษาไทย-ภาษาจีน ได้กล่าวถึงสิ่งที่ยากที่สุดในการเรียนการออกเสียงภาษาต่างประเทศ ประการแรก คือ เสียงที่ภาษาแม่ไม่มีแต่ภาษาต่างประเทศมี เสียงเหล่านี้สำหรับนักเรียนต่างชาติแล้วนับว่าเป็นเรื่องยากที่จะเปล่งเสียงออกมา ประการที่สองคือ ภาษาแม่มีเสียงส่วนหนึ่งที่คล้ายกับภาษาต่างชาติแต่ก็ยังมีแตกต่าง เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้เรียนก็จะใช้การหีบยืมเสียงที่คล้ายกันในภาษาแม่มาแทนเสียงในภาษาต่างประเทศ นักเรียนไทยที่เรียนภาษาจีนเองก็เป็นเช่นนี้ จึงทำให้การออกเสียงเกิดการผิดเพี้ยน แม้จะเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์เหมือนกัน แต่ก็ยังมีนัยการใช้ที่ต่างกัน เรื่องการออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ยากสำหรับนักเรียนไทยเท่ากับนักเรียนยุโรป แต่จุดด้อยก็คือได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยเอง จึงไม่อาจที่จะออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนได้เหมือนกับภาษาจีนแท้ๆ เวลาที่เรียนภาษาจีน นักเรียนไทยโดยมากจะใช้วรรณยุกต์ที่มีอยู่ในภาษาไทยไปปรับใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีน ใช้เสียงสามัญในภาษาไทยแทนเสียง 1 ในภาษาจีน ใช้เสียงวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยแทนเสียง 2 ในภาษาจีน ใช้เสียงวรรณยุกต์เอกในภาษาไทยแทนเสียง 3 ในภาษาจีน และใช้เสียงวรรณยุกต์โทในภาษาไทยแทนเสียง 4 ซึ่งเป็นวิธีที่นักเรียนไทยมักใช้กัน ทั้งนี้ “พจนานุกรมจีนไทย” ของ คุณเชียรชัย

เอี่ยมวรมเมธ (1999)เองก็ยังคงสะกดเสียงอ่านภาษาไทยด้วยวรรณยุกต์เช่นนี้ จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนไทยเลียนแบบการออกเสียง แต่พร้อมกันนี้เองก็ยังเป็นการทำให้การออกเสียงวรรณยุกต์สำหรับนักเรียนไทยในการเรียนภาษาจีนมีความผิดพลาด

หลี่ หงหยิน 李红印 (1995) ศึกษาการออกเสียงที่ผิดของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนกลาง โดยแบ่งการออกเสียงที่นักศึกษาออกเสียงผิดดังนี้

1. เสียงพยัญชนะ แบ่งออกเป็น 5 หมู่ คือ zh ch sh , z c s , j q x , r , h
2. เสียงสระ มีทั้งสระเดี่ยว และสระประสม เช่น a o u ei ao iao ou ua ia ie uei
3. เสียงวรรณยุกต์ แบ่งส่วนที่ผิดออกเป็น
 - 3.1 เสียง 1 นักศึกษาไทยมักจะเอาเสียงวรรณยุกต์สามัญของไทยมาออกเสียงวรรณยุกต์ เสียง 1 ของภาษาจีนกลาง
 - 3.2 เสียง 2 นักศึกษาไทยมักจะเอาเสียงวรรณยุกต์เอก หรือจัตวา มาออกเสียงวรรณยุกต์เสียง 2 ของภาษาจีนกลาง
 - 3.3 เสียง 3 เป็นเสียงที่มีปัญหากับนักศึกษาไทยมากที่สุดเพราะไม่สามารถเทียบเคียงกับเสียงวรรณยุกต์ของไทยได้เลย

เจิง ฟู่เจิน 曾富珍 (2540)ได้เขียนบทความเรื่อง สิ่งที่ยากสำหรับนักศึกษาไทยในการเรียนการออกเสียงภาษาจีน (泰国学生学习汉语语音难点) กล่าวว่าในด้านการออกเสียงภาษาไทยและจีนมีส่วนที่คล้ายคลึงกันมากมาย แต่ก็มีส่วนที่ต่างกันมากมายเช่นกัน และส่วนที่คล้ายและต่างกันนี้เป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษาไทยออกเสียงภาษาจีนได้ถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งในบทความนี้ได้แยกอุปสรรคการออกเสียงของนักศึกษาไทยไว้ดังนี้

1. ความแตกต่างที่สำคัญของเสียงพยัญชนะไทยและพยัญชนะจีน

1.1 จากตำแหน่งการออกเสียง

- ก.) ในภาษาจีนมีเสียงปลายลิ้นอย่าง z, c, s และเสียงม้วนลิ้นอย่าง zh, ch, sh และ r แต่สำหรับภาษาไทยมีแต่เสียง ส ซึ่งเป็นเสียงจากลิ้นส่วนกลางเท่านั้น
- ข.) ในภาษาจีนมีเสียงที่ใช้ลิ้นส่วนหน้าอย่าง j, q, x ส่วนภาษาไทยมีเสียงที่ใช้ลิ้นส่วนกลางอย่างเสียง จ ฉ และช เท่านั้น

1.2 จากวิธีการออกเสียง

ก.) เสียงพยัญชนะจีนมีเสียงกักไม่ก้องที่ส่งลมและไม่ส่งลม ไม่มีเสียงกักก้อง ส่วนภาษาไทยมีเสียงกักไม่ก้องทั้งส่งลมและไม่ส่งลม และมีเสียงกักก้องอย่าง b, d

ข.) ในภาษาจีนมีเสียงเสียดแทรกก้องอย่าง r ส่วนภาษาไทยไม่มี ภาษาไทยมีแต่เสียงสันไม่ก้องอย่าง ร เท่านั้น

ค.) ภาษาไทยมีเสียงลำคออย่าง อ และเสียงเสียดแทรกไม่ก้องอย่าง ห, ฮ แต่ในภาษาจีนไม่มีเสียงเหล่านี้ แต่ในภาษาจีนมีเสียงเสียดแทรกไม่ก้องเปล่งเสียงบริเวณโคนลิ้นอย่าง h ส่วนในภาษาไทยไม่มี

2. สิ่งที่ยากลำบากสำหรับนักศึกษาไทยในการเรียนเสียงพยัญชนะ

เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีเสียงม้วนลิ้นอย่าง zh, ch, sh, r และเสียงปลายลิ้นอย่าง z, c, s เหมือนอย่างในภาษาจีน ดังนั้นจึงเป็นความยากของนักศึกษาไทยในการออกเสียง นักศึกษาไทยจึงใช้เสียงใช้ลิ้นส่วนหน้าอย่าง จ, ฉ, ช และเสียงปลายลิ้นอย่าง ส ซึ่งมีเสียงที่คล้ายคลึงกันมาใช้แทน จึงเป็นเหตุให้ออกเสียงผิดเพี้ยนดังต่อไปนี้

2.1) ใช้เสียงพยัญชนะ “จ” แทนเสียงสัทอักษรจีน “z, zh”

เสียง จ ในภาษาไทยเป็นเสียงจากหน้าลิ้นส่วนกลาง เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง วิธีการออกเสียงคล้ายคลึงกับเสียง z, zh ในภาษาจีน นักศึกษาไทยจึงมักใช้เสียง จ มาแทน z, zh ซึ่งทำให้สับสนระหว่างเสียง z, zh อย่างเช่น zhīdào(知道)ก็อ่านเป็นจีเต้า หรือจือเต้า qīzi(妻子)กลายเป็นชีจี ถือเป็นเสียงสระที่ผิดเป็นต้น

2.2) ใช้เสียงพยัญชนะ “ช” แทนเสียงสัทอักษรพินอิน “c, ch”

เสียงพยัญชนะ ช เป็นเสียงที่เปล่งจากหน้าลิ้นส่วนกลาง เสียงกักเสียดแทรกไม่ก้อง วิธีออกเสียงคล้ายเสียง c, ch ในภาษาจีน นักศึกษาไทยมักใช้เสียงพยัญชนะ ช มาแทน c, ch ทำให้แยกไม่ออกระหว่าง c, ch เช่น chīfàn(吃饭) ก็กลายเป็นชือฟาน เป็นต้น

2.3) ใช้เสียงพยัญชนะ “ส” หรือ “ซ” แทนเสียงสัทอักษรจีน “s, sh”

เสียงพยัญชนะ ส ในภาษาไทยเป็นเสียงจากปลายลิ้นส่วนกลางและเหงือกลักษณะเสียงเสียดแทรกไม่ก้อง วิธีออกเสียงคล้ายกับเสียง s, sh ในภาษาจีน นักศึกษาไทยมักจะใช้เสียง ส แทนเสียง s, sh จึงทำให้แยกแยะเสียง s, sh ไม่ออก เช่น lǎoshī(老师) ออกเสียงเป็นเหล่าซือ หรือเหล่าซือ shítáng(食堂) ก็อ่านเป็นสี่อถาง หรือ ซืออถาง เป็นต้น

2.4) ใช้เสียง “ร” กิ่ง “ย” แทนเสียงสัทอักษรจีน “r”

เสียงพยัญชนะ r ในภาษาจีนเป็นเสียงจากปลายลิ้น เสียงเสียดแทรก ก้อง ในภาษาไทยไม่มีเสียงอ่านที่คล้ายคลึงกันนี้ ดังนั้นจึงเป็นความยากลำบากของนักศึกษาไทยในการออกเสียง นักศึกษาไทยจึงมักใช้เสียงข้างลิ้นและก้องอย่างเสียง l มาใช้แทน ดังนั้น rè (热) ก็อ่านออกเสียงเป็นเล่อ ràng (让) ออกเสียงเป็นล่าง เป็นต้น แต่ก็มีบางคนที่ใช้เสียงพยัญชนะกิ่งสระอย่าง “ย” มาใช้แทนเสียงพยัญชนะของจีนตัวนี้ เช่น ránhòu (然后) ก็ออกเสียงเป็นหยันโฮ่ว rénmin (人民) ก็อ่านเป็นเหินหมิน เป็นต้น

3. ปัญหาเสียงสระที่ออกเสียงยากสำหรับนักศึกษาไทย

- 3.1) ในเสียงภาษาไทยไม่มีเสียงที่ตรงกับเสียงสัทอักษร “ü”
- 3.2) ในเสียงภาษาไทยไม่มีเสียงที่ตรงกับเสียงสัทอักษร “er” ซึ่งต้องม้วนลิ้น
- 3.4) ออกเสียง “ia ie” เหมือนกัน
- 3.5) ออกเสียง “ua uo” เหมือนกัน
- 3.6) นักศึกษาไทยไม่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของเสียงสัทอักษร “iou” จึงอ่านเป็น “iu”

4. เสียงวรรณยุกต์ที่เป็นอุปสรรคสำหรับนักศึกษาไทย

- 4.1) อ่านเสียงสามไม่ถูกต้อง ซึ่งปัญหาอยู่ที่เวลาออกเสียงสาม มักจะเริ่มจากระดับเสียงที่สูงเกินไปแล้วลงไม่ได้ จึงฟังคล้ายเสียงสอง จึงสับสนในการออกเสียงระหว่างเสียงสองและเสียงสาม
- 4.2) เวลาอ่านเสียงหนึ่งก็มักจะสับสนโดยจะเอาไปปนกับเสียงสามมั่วในวรรณยุกต์ไทยดังนั้นเวลาออกเสียงจึงต่ำเกินไป ฟังแล้วเสียงค่อนข้างทุ้มต่ำ

ยวดี ธีรธาตล (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนรู้ pīnyīn ของ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบปัญหาและสาเหตุสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการฟัง

- 1) ไม่สามารถแยกแยะเสียงพยัญชนะต้น ที่มีเสียงใกล้เคียงกันได้ ได้แก่

- เสียง z กับเสียง zh
- เสียง c กับเสียง ch
- เสียง s กับเสียง sh

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีลักษณะการออกเสียงที่ปลายลิ้นจะต้องแตะที่หลังฟันบนก่อนออกเสียง และไม่มีลักษณะการออกเสียงที่ปลายลิ้นจะต้องยกขึ้นไปแตะเพดานแข็งก่อนออกเสียง

2) ไม่สามารถแยกแยะเสียงสระ ที่มีเสียงใกล้เคียงกันได้ ได้แก่

- เสียง ia กับเสียง ie
- เสียง uo กับเสียง ua
- เสียง ong กับเสียง iong
- เสียง iou กับเสียง iao
- เสียง uai กับเสียง uei
- เสียง in กับเสียง ing

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในภาษาไทยมีสระที่ใกล้เคียงกับเสียงสระในภาษาจีนที่มีเสียงใกล้เคียงกัน เช่น สระ “เอีย” ในภาษาไทย ใกล้เคียงกับสระ ia และสระ ie สระ “อัว” ในภาษาไทย ใกล้เคียงกับสระ ua และสระ uo สระ “เอีย” ในภาษาไทย รวมทั้งพยางค์เสียงที่มีสระเสียงสั้นและมีตัวสะกด ทำให้ฟังไม่ทัน ไม่ชัดเจน แม้ว่าจะได้ยินในระดับความเร็วปกติก็ยากที่จะแยกแยะ

3) ไม่สามารถแยกแยะว่าเป็นเสียงเบาหรือไม่

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากนักศึกษายังไม่แน่ใจว่าในภาษาจีนมีวรรณยุกต์เพียง 4 เสียงจึงพยายามคิดว่าเสียงที่ได้ยินจะต้องเป็นวรรณยุกต์ 1 ใน 4 เสียงเท่านั้น

2 ปัญหาด้านการออกเสียง

1) ไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะต้นให้ชัดเจนได้ ได้แก่

- เสียงพยัญชนะต้นที่ก่อนออกเสียง ต้องใช้ปลายลิ้นแตะเพดานแข็งก่อนออกเสียง ซึ่งมี 4 เสียง คือ เสียง zh, ch, sh และ r โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียง r
- เสียงพยัญชนะต้นที่ก่อนออกเสียงต้องใช้ปลายลิ้นแตะหลังฟันบนก่อน

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีลักษณะการออกเสียงที่ปลายลิ้นจะต้องแตะที่หลังฟันบนก่อนออกเสียง และไม่มีลักษณะการออกเสียงที่ปลายลิ้นจะต้อง

ยกขึ้น ไปแตะเพดานแข็งก่อนออกเสียง ผู้เรียนบางคนไม่สามารถปรับระบบอวัยวะการออกเสียง ให้เกิดเสียงนั้นๆ ได้

2) ไม่สามารถออกเสียงสระให้ชัดเจนหรือถูกต้องได้ ได้แก่

- เสียงสระ er ในกรณีที่เป็นคำต่อท้ายของคำอื่น
- เสียงสระ ü และสระผสมที่ประกอบด้วยสระ ü คือ
สระ ü, üe, üan และ ün
- เสียงสระ uei
- เสียงสระ ie
- เสียงสระ uo
- เสียงสระ iong

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีลักษณะการออกเสียง ที่ปลายลิ้นต้องม้วนงอไปแตะเพดานแข็ง และไม่มีสระผสมบางตัวที่มีในภาษาจีน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถปรับระบบอวัยวะการออกเสียงให้เกิดเสียงนั้นๆ ได้

3) ไม่สามารถออกเสียงวรรณยุกต์เสียงที่สามได้ แต่ออกเสียงเช่นเดียวกับเสียง “เอก” ในภาษาไทย คือวรรณยุกต์ระดับเสียงสูง 214 อ่านผิดเป็นวรรณยุกต์ระดับเสียงสูง 21 สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีลักษณะการออกเสียงระดับ 214 แต่มีข้อสังเกตว่าผู้ที่เคยเรียนภาษาจีนมาหลายปี จะสามารถออกเสียงวรรณยุกต์เสียงที่สามได้ถูกต้อง เพราะเคยได้ยินหรือคุ้นเคยกับเสียงนั้น

3 ปัญหาด้านการอ่าน

1) อ่านเสียงพยัญชนะต้นผิด

- อ่าน pīnyīn ตามเสียงในภาษาอังกฤษ ได้แก่ พยัญชนะต้น b (ป) อ่านเป็น “บ” พยัญชนะต้น d (ต) อ่านเป็น “ด” พยัญชนะต้น z (จ) อ่านเป็น “จ, ส”
- อ่าน pīnyīn ที่ปรากฏรูปพยัญชนะต้นซึ่งเปลี่ยนรูปหรือเพิ่มรูปมาจากสระ ได้แก่ พยัญชนะ y ที่เพิ่มรูปมาจาก i กลายเป็น yi (อี) อ่านผิดเป็น “ย” พยัญชนะ w ที่เพิ่มรูปมาจากสระเดี่ยว u กลายเป็น wu (อู) อ่านผิดเป็น “ว” พยัญชนะต้นและสระ yu ที่เปลี่ยนรูปมาจาก ü (อู+อี) อ่านผิดเป็น “ยู”

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจาก ผู้เรียนเกิดภาวะทวิภาษา คือ มีความสับสนระหว่างเสียง pīnyīn กับภาษาอังกฤษ รวมทั้งไม่สามารถจำกฎเกณฑ์การเปลี่ยนรูปและเพิ่มรูปได้

2) อ่านเสียงสระผิด

- อ่านเสียงสระ i ที่ปรากฏหลังพยัญชนะต้น z, c, s, zh, ch, sh และ rī

เป็นเสียง “ อี ” เช่น zi, ci, si, zhi, chi, shi และ ri

- อ่านเสียงสระ u ที่ลดรูปมาจาก ü ผิดเป็นเสียง “อู”

สาเหตุของปัญหาดังกล่าวเนื่องจาก ผู้เรียนไม่สามารถจำข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ร่วมกันระหว่างเสียงพยัญชนะต้นกับเสียงสระ และกฎเกณฑ์การลดรูปได้

3) อ่านเสียงวรรณยุกต์เสียงที่สามที่วางเรียงติดกันตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไปผิด

- เสียงวรรณยุกต์เสียงที่สามเมื่อวางเรียงติดกัน 2 พยางค์ ในการอ่านจะมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ได้ 2 อย่าง คือเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์แรกเป็นวรรณยุกต์เสียงที่สอง แต่นักศึกษามากกว่าครึ่งอ่านผิด
- เสียงวรรณยุกต์เสียงที่สามเมื่อวางเรียงติดกัน 3 พยางค์ ในการอ่านจะมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ได้ 2 อย่าง คือเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์แรกและพยางค์ที่ 2 เป็นวรรณยุกต์เสียงที่สองหรือจะเปลี่ยนเฉพาะพยางค์ที่ 2 เป็นวรรณยุกต์เสียงที่สองก็ได้ ส่วนพยางค์ที่สามยังคงอ่านออกเสียงเป็นวรรณยุกต์เสียงที่สาม

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว เนื่องจาก ผู้เรียนอ่านตามรูปปรากฏ ไม่กวาดสายตาไปล่วงหน้าเพื่อกลับมาเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏก่อน ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่มีในภาษาไทย

ซุนฮั่นผิง 孙汉萍(1995: 34) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนและแตกต่างของภาษาจีนและภาษาไทย ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาทุกภาษาล้วนต้องเริ่มจากการเรียนเสียง ข้อยากในการเรียน pinyin ของนักศึกษาไทยคือ เสียงในภาษาจีนบางส่วนไม่สามารถเทียบ กับเสียงในภาษาไทยได้เพราะเป็นเสียงที่ไม่มีอยู่ในภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีเสียงภาษาจีนและเสียงภาษาไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแต่ก็ยังมีข้อแตกต่าง เมื่อนักศึกษานำเอาเสียงที่ใกล้เคียงดังกล่าวมาแทนเสียงในภาษาจีนซึ่งจะเป็นผลเสียกับผู้เรียนคือ การเอาเสียงในภาษาแม่มาแทนเสียงที่เรียนในภาษาที่สองนั้นจะทำให้เสียงที่เรียนในภาษาที่สองเกิดการผิดเพี้ยน ซุนฮั่นผิงได้สรุปเสียงพยัญชนะไว้ดังนี้

1. เสียงปลายลิ้น ในภาษาไทยไม่มีเสียงกึ่งเสียดแทรกปุ่มเหงือกอย่าง z ,c และเสียงปลายม้วนลิ้นอย่าง zh, ch, sh, r นักเรียนไทยจึงยืมเสียง จ, ช, ซ ซึ่งมีเสียงที่ใกล้เคียงกันมาใช้แทน ส่วนเสียงขุ่นเสียดอย่าง r ก็ไม่มีในภาษาไทย นักเรียนไทยจึงยืมเสียง ร มาใช้แทน

2. เสียงเพดานอ่อน เสียงเสียดแทรกเพดานอ่อน h มีความใกล้เคียงกับเสียง ฮ ในภาษาไทย แต่ก็ยังมีความแตกต่างอยู่ คือ เวลาออกเสียง h ในภาษาจีนจะยกโคนลิ้นขึ้นจนเกือบจะชนกับเพดานอ่อน และมีเสียงเสียดแทรกเพดานอ่อนติดมาด้วย แต่เวลาออกเสียง ฮ ใน

ภาษาไทย ระหว่างโคนลิ้นและเพดานอ่อนจะมีช่องว่างที่ค่อนข้างห่างกันมาก มีเพียงเสียงเสียดแทรกเล็กน้อยตอนเปล่งเสียงออกมาเท่านั้นซึ่งก็แทบจะไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึก

นอกจากนี้ภาษาไทยยังมีเสียงล้าคออย่างเสียง อ ที่มักปรากฏอยู่ท้ายเสียง อีกทั้งยังมีเสียงพยางค์ที่ใช้เสียงกักมาเป็นเสียงท้ายพยางค์ที่ติดมาด้วยและไม่สามารถขจัดออกไป จึงทำให้เวลาที่นักเรียนไทยพูดภาษาจีนไม่ลิ้น ไม่คล่อง มีความรู้สึกว่าจะติดอยู่

3. เสียงสระเดี่ยว เสียงสระเดี่ยวอย่าง e ในภาษาไทยก็ไม่มี นักเรียนไทยจึงยืมเอาเสียงสระเออซึ่งมีความใกล้เคียงกันมาใช้ นอกจากนี้เสียงสระ ü ก็ไม่มีในภาษาไทย จึงทำให้นักเรียนไทยลำบากที่จะออกเสียง ทั้งนี้เพราะสระดังกล่าวเวลาออกเสียงนั้นเสียงที่ออกมาจะเป็นเสียง อี แต่รูปปากจะต้องเป็นลักษณะกลมเหมือนเวลาออกเสียงอ่าน อู ในภาษาไทย เนื่องจากตำแหน่งการออกเสียงวางลิ้น y และ i และรูปปากเหมือนอ่านพินอินสระ u นักเรียนจึงมักออกเสียงเป็น iu นอกจากนี้ภาษาจีนยังมีสระ er ซึ่งในภาษาไทยไม่มี นักเรียนไทยจึงใช้เสียงสระเออมาแทน

4. ทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนต่างก็มีสระประสม การออกเสียงสระประสมสองตัวในภาษาไทยชัดเจน น้ำหนักเสียงทั้งสองตัวมีพื้นฐานเหมือนกัน เวลาฟังสามารถแยกแยะได้ค่อนข้างกระจ่าง ต่างกับภาษาจีน เวลาออกเสียงสระประสมสองเสียงหรือสามเสียงมีเพียงตัวเดียวที่เสียงก้องกังวาน อย่างเช่น ai จาก a เสียงเคลื่อนไหลไป i เสียง a ที่เปล่งออกมดังกังวาน แต่เสียง i จะไม่ค่อยชัดเจน การไหลลื่นของเสียงสระในภาษาจีนค่อนข้างกลมกลืน ฟังไม่ออกว่าประสมด้วยสระกี่เสียง จนคล้ายกับเป็นสระตัวใหม่ แต่นักเรียนไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่จึงทำให้ออกเสียงสระอย่างกระจ่างชัดทุกตัว

5. เสียงวรรณยุกต์ ทั้งภาษาไทยและภาษาจีนต่างก็จัดอยู่ในภาษาที่มีวรรณยุกต์เหมือนกัน แต่เสียงวรรณยุกต์ในทั้งสองภาษานี้ก็มีความแตกต่าง แม่นักเรียนไทยจะออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ยากเหมือนนักเรียนยุโรป แต่ก็ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ จึงยากที่จะออกเสียงวรรณยุกต์ได้เหมือนกับภาษาจีนแท้ๆ

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนมีสี่ชนิดคือ อินผิง หยางผิง สั้งเซิง และชี่วเซิง และแบ่งระดับคำผันวรรณยุกต์เป็น 55, 35, 214, 51

เสียงอินผิงในภาษาจีนคือเสียงสูงสามัญ แต่เสียงหนึ่งในภาษาไทยคือเสียงกลางสามัญ เวลาที่นักเรียนไทยออกเสียงอินผิง จึงใช้เสียงกลางสามัญในภาษาไทย การอ่านคำผันเสียงจึงไม่สูงพอ

เสียงสั่งเซิงในภาษาจีนเป็นวรรณยุกต์ที่มีการผันเสียงต่ำสูง ยากที่นักเรียนจะออกเสียงให้ได้ดี ที่สำคัญคือพอกดเสียงต่ำลงแล้วไม่มีการกระดกเสียงขึ้นสูงอีก ออกเสียงได้แค่ปานสั่ง

(ครึ่งเสียงสั้น) แต่ถ้าหากกระดกเสียงขึ้นสูงแล้ว ก็จะออกเสียงเป็นเสียงสูงไปเลย

ส่วนเสียงชี้ว่เชิงในภาษาจีนเป็นเสียงสูงลงต่ำ นักเรียนก็มักจะกดเสียงไม่ลง ลงได้
อย่างมากก็แค่ครั้งเดียว ระยะเวลาออกเสียงจึงสั้นเกินไป

เจียง ฉางเอ๋อ 蒋嫦娥 (1985:289) ได้เขียนบทความเรื่อง 浅谈泰国学生学习汉语语音的难点 สรุปวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่นักศึกษาไทยออกเสียงสระภาษาจีนยากไว้ดังนี้คือ

1. นักศึกษาไทยจะออกเสียง ü เป็น i หรือ u เนื่องจากในภาษาไทยมีเสียงที่คล้าย i และ u คือเสียงสระ ไอและสระอุ
2. ออกเสียง üe เป็น ie
3. ออกเสียง üan ün เป็น uan un เนื่องจากเสียงใกล้เคียงกันและออกเสียง ü ไม่ได้
ยิ่งเมื่อต้องผสมกับพยัญชนะต้นอย่าง j, q, x แล้ว ก็จะสับสนกับ z, c, s และ
zh, ch, sh ออกเสียงเป็น จู ชู ชู
4. ออกเสียง ou เป็น โอ และสับสนระหว่าง ou กับ uo
5. ออกเสียงuo เป็นอัว วอหรือโว
6. ออกเสียง ian เป็นเอียน
7. ออกเสียง iong เป็นยง
8. ออกเสียง er เป็นเออ
9. ออกเสียง -i เป็นอีอ

สระของภาษาไทยและภาษาจีนมีเสียงที่คล้ายกันทั้งหมด 13 ตัว เมื่อนักศึกษาไทย
หยิบยืมมาใช้ก็ทำให้ออกเสียงภาษาจีนได้ไม่ดี จึงมีผลต่อการออกเสียง

เจิ้งอี้เต๋อ 郑懿德 ศึกษาค้นคว้าเรื่อง 泰生汉语语音偏误分析 ได้วิเคราะห์เรื่อง
การที่นักศึกษาไทยออกเสียงผิดเพี้ยนไว้ดังนี้

(1) พยัญชนะ

1. เสียงม้วนลิ้นอย่าง zh, ch, sh เป็นเรื่องยากสำหรับนักศึกษาไทย เพราะใน
ภาษาไทยไม่มีเสียงม้วนลิ้น จึงมักออกเสียงเป็น z, c, s โดยเทียบเคียงกับพยัญชนะ
จ, ช, ฉ, ฉ ของไทย และแยกเสียง ch, c และ sh, s ไม่ออก
2. เสียงปลายลิ้นอย่าง z, c, s ไม่มีในภาษาไทย นักศึกษาไทยจึงใช้เสียงพยัญชนะที่
ใกล้เคียงคือ จ, ช, ฉ มาใช้แทน ซึ่งก็ทำให้ออกเสียงเหมือนกับ zh, ch, sh

3. J, q, x เป็นกลุ่มที่ออกเสียงจากลิ้นส่วนหน้า นักศึกษาไทยออกเสียงปะปนกับ z, c, s
4. r ก็เป็นเสียงม้วนลิ้น แต่นักศึกษาไทยส่วนมากออกเสียงเป็น l ตรงกับเสียงพยัญชนะ
ล ของภาษาไทย
5. นักศึกษาไทยมักใช้เสียงพยัญชนะ ห และฮ แทนเสียง h

(2) สระ

1. ใช้เสียงสระ -ะ และ -า แทนเสียงสระ a
2. ใช้เสียงสระ-อ แทนเสียงสระ o
3. ใช้เสียงสระ-เอ และ-เอะแทนเสียงสระ e
4. ในภาษาไทยไม่มีเสียงสระ ü
5. ออกเสียงสระผสม ei เป็น -ือ
6. ออกเสียงสระผสม ao เป็น -เ-า หรือ -าว
7. อ่าน ao เป็น ou
8. ใช้เสียง -เียว แทน iao
9. อ่าน iao เป็น iou
10. เมื่อเสียงสระ iou มีพยัญชนะต้นน่าจะเขียนลดรูปเหลือแค่ in เนื่องจากเวลาออก
เสียง เสียงสระตัวกลางแทบจะหายไป นักศึกษาไทยจะใช้เสียง -ิว ซึ่งเป็นเสียงที่มี
ความใกล้เคียงกันมาใช้แทน
11. ใช้ -ัว แทนทั้ง uo และ ua
12. ใช้ -เีย แทนทั้ง ie และ ia
13. ภาษาไทยไม่มีเสียง ü เมื่อเป็นสระผสม üe จึงออกเสียงเป็น ie
14. เสียง ไว และ อวย ในภาษาไทย เหมือนทั้ง uai และ uei ในภาษาจีน และใช้เสียง
อูยแทนเสียง uei ที่ลดรูปเหลือ ui

หลิวซุนฟาง 刘春芳(2008) เขียนบทความเรื่อง 泰国人华语学习中的语音难点及
解决方法 กล่าวว่า ผู้เขียนได้พบจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนไทยระหว่างที่ได้ทำการสอนว่า
การออกเสียงนาสิก k และ ng ของนักเรียนไทยเป็นข้อได้เปรียบจากผลของภาษาแม่ ซึ่งออกเสียง
ได้ชัดเจนกว่าหลายคนที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ด้วยซ้ำ แต่ก็ยังเป็นข้อด้อยจากผลของภาษาแม่
เหมือนกันทำให้นักเรียนไทยออกเสียงลำบากดังต่อไปนี้

1. การออกเสียงและแยกแยะเสียง z, c, s เป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียนไทย
ไม่เพียงแต่ออกเสียงลำบากเท่านั้น แต่ยังฟัง และแยกแยะยากอีกด้วย

2. การออกเสียงม้วนลิ้นอย่าง zh, ch, sh ซึ่งพยัญชนะทั้งสองกลุ่มนี้ในภาษาไทย ไม่มีเสียงนี้ จึงกลายเป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียนไทย

3. ทางด้านสระ เสียงสระ ü เวลาออกเสียงนักเรียนไทยไม่สามารถห่อปากได้ นี่ก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่มักพบในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทย ถึงขนาดที่มักจะออกเสียง “吃鱼” เป็น “吃姨” หรือ “上学” เป็น “上斜” สรุปก็คือนักเรียนไม่สามารถออกเสียง ü ด้วยการห่อปากได้ จึงทำให้มีผลต่อการออกเสียงตัวอื่นๆตามไปด้วย

4. แม้ว่านักเรียนไทยจะอ่านเสียงอย่าง “二十”、“儿子” ได้ค่อนข้างดี พูดได้ว่าออกเสียงสระ er ได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่เมื่อเสียง er วางอยู่หลังคำศัพท์อื่นกลายเป็นเสียง 儿化 อย่างเช่น “一点儿” นักเรียนไทยก็บอออกเสียงไม่ได้

